

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/21/051358
Documentnummer: 271810
Datum: maandag 25 oktober 2021/verzonden 26 oktober 2021
Onderwerp: Septembercirculaire Gemeentefonds 2021
Portefeuillehouder: Wethouder Cramwinckel
Bijlage(n): *nee*

Geachte Raad,

Inleiding/samenvatting

Op 27 september jl. is de septembercirculaire 2021 van het Gemeentefonds gepubliceerd. In het verlengde van het bevrozen van de groei van het gemeentefonds voor 2020 en 2021 is in de septembercirculaire 2021 aangekondigd dat de normeringssystematiek weer vanaf 2022 aangezet wordt. Dit zorgt voor een positieve bijstelling van het accres voor alle jaren vanaf 2022.

Afgezien van het bijgewerkte accres is de septembercirculaire beleidsarm. De voornaamste ontwikkelingen zijn de financiële uitwerking van de Corona-compensatiepakketten, de eenmalige toevoeging van € 1.305 miljoen voor het jeugdhulpbudget in 2022 en de verwachte toevoeging voor 2021 vanuit het BTW-compensatiefonds. Mede dankzij het accres laat de circulaire voor Voorschoten vanaf 2021 tot en met 2025 netto voordelen zien van resp. € 217.000, € 919.000, € 425.000, € 365.000 en € 360.000.

Deze uitkomsten komen via de Najaarsnota ten gunste van het lopende begrotingsjaar en de begrotingssaldi in het meerjarenperspectief. Dit geldt ook voor de corona-compensaties die in de Najaarsnota tegenover de in dat kader gedane uitgaven en gemiste opbrengsten worden gesteld. In de jaarrekening zal moeten worden bekeken of van de corona-compensatie nog middelen resteren die dan eventueel bij de resultaatbestemming naar 2022 overgeheveld dienen te worden.

Via de verwerking in de Najaarsnota en deze raadsinformatiebrief wordt uw raad geïnformeerd over de meest recente actualisering van het in de begroting gepresenteerde financiële meerjarenperspectief.

Bijstelling van de accessen

Na het uitbreken van de coronacrisis is in overleg met de VNG en het IPO destijds besloten het accres voor de jaren 2020 en 2021 vast te zetten op de standen uit de meircirculaire 2020. Nu wordt weer vanaf 2022 het accres conform afspraken geactualiseerd op basis van de bestaande normeringssystematiek. Deze accrestranches zijn dus gebaseerd op de actuele groei van de accresrelevante uitgaven en grondslag in de betreffende jaren. Uitgaven aan nood- en steunmaatregelen als gevolg van corona lopen niet mee in de accresberekening. Het reguliere uitgavenplafond waar het kabinet op stuurt geldt niet voor de uitgaven uit de noodpakketten. Deze uitgaven leiden daarom ook niet tot een effect op het accres. Om de gevolgen van de coronamaatregelen op te vangen hebben gemeenten en provincies extra middelen ontvangen.

Het verschil tussen de septembercirculaire 2021 en de meicirculaire 2021 is als volgt:

bedragen * € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2021	2022	2023	2024	2025
Stand meicirculaire 2021	32.787	32.521	32.372	32.651	33.216
Uitkeringsfactor, waarvan	233	995	683	650	786
1 Voorschot BCF-plafond 2021	246				
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (oa afronding)	-13	15	-4	-59	-13
2 Accresontwikkeling in september 2021, ujr 2022 t/m		670	749	772	884
3 Lagere apparaatskosten (opschalingskorting)		309			
4 Nominale ontwikkeling in de septembercirculaire 2021			-62	-63	-85
5 Ontwikkeling uitkeringsbasis, waarvan	-113	26	47	102	61
a Hoeveelheidsverschillen	-176	-61	-57	-45	-45
b Ontwikkeling uitkeringsbasis (algemeen)	42	65	83	126	85
c Ontwikkeling uitkeringsbasis (OZB)	21	22	21	21	21
Taakmutaties, in totaal	56	1550	-1	0	0
Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wiz	-18	-16	-15	-14	-14
Uitvoering en implementatie Breed offensief	13				
6 Aanpak problematiek jeugdzorg: restant middelen	63				
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Wmo			-23		
7 Jeugdzorg		1.584			
Overige taakmutaties	-1	5	14	14	14
IU/DU/SU, waarvan	-13	-13	-13	-13	-13
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	-13	-13	-13	-13	-13
8 Corona steunpakket	231	57			
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (compensatie corona)	163				
Buurt- en dorpshuizen (compensatie corona)	12				
Lokale cultuur (compensatie corona)	56				
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)		5			
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)		15			
Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)		24			
Bijzondere bijstand (compensatie corona)		12			
3 D's in het Sociaal Domein	-5	-5	-8	-11	-14
Participatie (IU)	-5	-5	-8	-11	-14
Stelposten	-110	0	1233	1157	1064
1 Vrijval onderuitputting BCF	-110				
9 NTO Jeugdzorg			978	897	799
10 Stelpost herverdeling medicijnenmaatstaven 2022			255	260	265
Bruto nadeel (-)/ voordeel (+)	279	2.609	1.940	1.886	1.885
Stand septembercirculaire 2021	33.065	35.129	34.313	34.537	35.101

Ontwikkelingen uitkeringsfactor

Ad 1. Bevoorschotting afrekening BTW-compensatiefonds over 2021

Het verwachte beroep op het BTW-compensatiefonds blijft in 2021 voor de gemeente per saldo een aanvullende € 136.000 achter bij de inschatting. Daarmee komt de verwachte uitkering op € 246.000.

Ad 2. Accresontwikkeling

Voor de jaren vanaf 2022 wordt het accres conform afspraken geactualiseerd op basis van de bestaande normeringssystematiek. Deze accrestranches zijn dus gebaseerd op de actuele groei van de accresrelevante uitgaven en grondslag in de betreffende jaren. Voor alle jaren is een positieve bijstelling van het accres te zien.

Ad 3. Lagere apparaatskosten (opschalingskorting)

Het kabinet heeft besloten de oloploop van de opschalingskorting voor gemeenten in het jaar 2022 incidenteel te schrappen. Dit leidt tot een verhoging van de algemene uitkering van het gemeentefonds van € 270 miljoen in 2022. Voor Voorschoten betekent dit een incidenteel voordeel van € 309.000.

Ad 4. Nominale ontwikkeling in de septembercirculaire 2021

De nominale ontwikkeling is ten opzichte van de meicirculaire gelijk gebleven. Hiervoor wordt de prijsmutatie BBP gehanteerd, deze is 1,9% in 2023 en 1,6% voor de latere jaren. Toch wordt de uitkeringsfactor gemuteerd omdat in deze circulaire door de accresontwikkeling de algemene uitkering is verhoogd, en daarmee tevens een hogere aftrek van lopende naar constante prijzen.

Ad 5. Ontwikkeling uitkeringsbasis

De ontwikkeling van de gemeentelijke aantallen wijkt na 2021 voordelig af van de korting uit hoofde van de landelijke ontwikkelingen onder 6b.

Taakmutaties

Ad 6. Aanpak problematiek jeugdzorg: restant middelen wachttijden

In de meicirculaire 2021 is € 613 miljoen opgenomen die het kabinet voor het jaar 2021 beschikbaar heeft gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Hiervan is een bedrag van € 255 miljoen beschikbaar gesteld met als oogmerk dat gemeenten hierdoor in staat worden gesteld om extra inzet en regie te kunnen voeren op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, zodat kwetsbare kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben. In totaal € 55 miljoen van de € 255 miljoen is in de meicirculaire 2021 nog niet verwerkt in de verdeling van het algemene uitkering omdat het Rijk en de VNG een klein deel hiervan wilden inzetten voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten specialistische jeugdzorg. Inmiddels hebben de VNG en het Rijk deze kosten begroot op € 3,175 miljoen waardoor bij deze circulaire het resterende deel (€ 51,825 miljoen) kan worden toegevoegd aan de algemene uitkering.

Ad 7. Jeugdhulp

Per brief van 29 juni jl. zijn gemeenten geïnformeerd dat het kabinet voor 2022 incidenteel € 1,314 miljard extra beschikbaar stelt ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Dit bedrag komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor dit jaar. Hierin is ook meegenomen dat gemeenten uitvoering geven aan maatregelen die in 2022 een besparing van € 214 miljoen op de jeugdzorguitgaven opleveren. Vanuit de € 1,314 miljard is, na overleg met de VNG, besloten € 9 miljoen over te hevelen naar de begroting van het ministerie van VWS ten behoeve van de uitvoering van de hervormingsagenda in 2022. Deze € 9 miljoen wordt door VWS beschikbaar gesteld aan de VNG. Het overige deel, € 1,305 miljard, is toegevoegd aan de algemene uitkering. Vanwege de kosten voor de uitvoering van de hervormingsagenda valt de toekenning aan de algemene uitkering per gemeente in deze circulaire iets lager uit dan eerder vermeld. Voor Voorschoten wordt in deze circulaire € 1,584 miljoen ontvangen.

Ad 8. Corona-steunpakket

In de septembercirculaire is nog coronacompensatie opgenomen, het betreft hier voor het grootste gedeelte extra gelden voor de TONK, de buurt- en dorpshuizen en voor de lokale cultuur. Voor deze onderwerpen is te melden dat de definitieve verdeling bekend is van € 60 miljoen voor lokale cultuur en de buurt- en dorpshuizen en de aanvullende € 195 miljoen voor de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK).

Stelposten

Ad 1. Vrijval onderuitputting BTW-compensatiefonds
Zie de toelichting hierboven.

Ad 9. NTO jeugdzorg

Voor de jaren 2023 t/m 2025 zijn door het Rijk, de VNG en de IPO afspraken gemaakt dat gemeenten 75% van het bedrag uit de Financiële tabel samenvatting oordeel commissie van Wijzen mogen opnemen als NTO (nog te ontvangen) post voor gelden jeugd. Voorheen mochten gemeenten rekening houden met een structurele stelpost van hun aandeel in € 300 miljoen. De nieuwe afspraken komen in plaats hiervan. Op basis van het toegekende bedrag in de septembercirculaire 2021 is de stelpost ten opzichte van wat reeds in de Begroting 2021 was opgenomen iets verhoogd.

Ad 10. Stelpost medicijnmaatstaven

In het kader van de herijking gemeentefonds is een stelpost opgenomen die rekening hield met het wegvallen van de medicijnmaatstaven, dit zou een negatief effect creëren. Omdat bekend is gemaakt dat voor de herijking het maximale effect € 15 per inwoner per jaar bedraagt is op basis hiervan een stelpost ingesteld. Hierdoor vervalt de stelpost medicijnmaatstaven, anders wordt er dubbel rekening gehouden met het negatieve effect herijking.

Compensaties

Het in de eerste tabel berekende bruto effect van de septembercirculaire dient gecorrigeerd te worden voor verschillende posten. In de Begroting 2022 zijn reeds stelposten voor NTO jeugdzorg opgenomen. Daarnaast wordt er een stelpost voor de lasten voor 2022 en verder opgenomen voor in de septembercirculaire 2021 opgenomen hogere lonen en prijzen en voor corona compensaties.

* € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2021	2022	2023	2024	2025
Septembercirculaire t.o.v. meircirculaire	279	2.609	1.940	1.886	1.885
Verwerkt in Begroting 2022 pagina 15:					
2d. Extra rijksmiddelen Jeugdzorg		-1.000	-750	-500	-500
3c. Extra rijksmiddelen Jeugd		-280	-124	-374	-374
3f. Vrijvallen stelpost medicijnen maatstaven			-255	-260	-265
Stelpost Indexatie		-383	-383	-383	-383
Corona Compensaties	-62	-29			
Totaal reeds verwerkt/ opnemen stelposten	-62	-1.692	-1.512	-1.517	-1.522
Netto nadeel (-)/ voordeel (+)	217	919	425	365	360

Meerjarenperspectief

* € 1.000 + = voordeel, - = nadeel	2021	2022	2023	2024	2025
Begroting 2022		451	233	412	465
Septembercirculaire 2021	217	919	425	365	360
Begroting 2022 + Septembercirculaire 2021	217	1.370	658	777	825

De effecten van de septembercirculaire 2021 worden integraal verwerkt in de Najaarsnota 2021. Er zijn (nog) geen andere structurele effecten van de Najaarsnota 2021. Het hier gepresenteerde begrotingsaldi is op dit moment ook te beschouwen als het aan de Najaarsnota 2021 aangepaste begrotingsperspectief voor 2022 en verder.

Hiermee geven we invulling aan de afspraak in de commissie Planning & Control dat we de meerjarige effect uit de Najaarsnota van het lopende jaar inzichtelijk maken voor behandeling van de begroting.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.